Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Τετράδιο Εργασιών

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	**Ζωή Γαβριηλίδου**, *Επίκουρη Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης* **Μαρία Σφυρόερα**, *Επίκουρη Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης* **Λουκία Μπεζέ**, *Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης*
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	**Άννα Παγοροπούλου**, *Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών* **Νικόλαος Κουτσός**, *Σχολικός Σύμβουλος* **Ιωάννης Μπάρτζης**, *Εκπαιδευτικός*
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	**Άντα Γανώση**, *Σκιτσογράφος - Εικονογράφος*
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	**Αγγελική Τσαμπάζη**
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	**Πέτρος Μπερερής**, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου* **Χρήστος Παπαρίζος**, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	**Μαρία Γ. Καράμπελα**, *Εκπαιδευτικός*
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	**Παναγιώτης Γράββαλος**, *Εικαστικός καλλιτέχνης*
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	**ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.**

Γ΄ Κ.Π.Σ. / Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και τα Α.Π.Σ. για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας, η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ / ΕΠ «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» / Πράξη «ΣΤΗΡΙΖΩ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2007-2013

Οι διορθώσεις πραγματοποιήθηκαν κατόπιν έγκρισης του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ζωή Γαβριηλίδου Μαρία Σφυρόερα Λουκία Μπεζέ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

Η συγγραφή και η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Τετράδιο Εργασιών

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Περιεχόμενα

Ένα παράξενο ταξίδι...

Σελίδα

1 Στον δρόμο για το σχολείο 7

2 Με το «σεις» και με το «σας» 11

3 Στον κόσμο των κόμικς 15

4 Ετοιμασίες για το ταξίδι 19

5 Πάμε για ψώνια; 25

6 Είμαστε έτοιμοι; 31

7 Πώς λέμε ΟΧΙ; 35

8 Το ταξίδι στη Χωχαρούπα 43

Επικοινωνώ

9 «Που λες, είδα...» 51

10 ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι λέει εκεί; 59

11 Τι βιβλίο είναι αυτό; 65

12 Ποπό! Κόσμος που περνά! 73

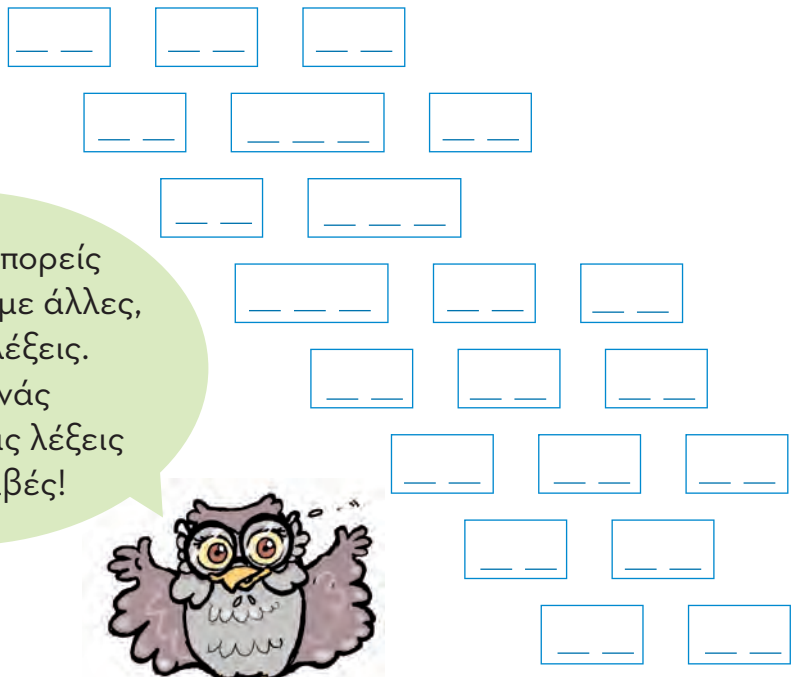
Άσκηση 1

Προσπάθησε να βάλεις τις παρακάτω λέξεις στη σειρά, ώστε η τελευταία συλλαβή της κάθε λέξης να γίνεται η πρώτη συλλαβή της επόμενης λέξης.
Για να μην κάνεις λάθος, χώρισε **φωναχτά** την κάθε λέξη στις συλλαβές της.

ποδήλατα	**λάμπα**	**νομίζω**	**κιμονό**	**νησί**
τακούνι	**δασκάλα**	**μπαλάκι**	**νιφάδα**	**ζώνη**

πο δή λα τα

τα κού νι

Αν θέλεις, μπορείς να συνεχίσεις με άλλες, δικές σου λέξεις. Μην ξεχνάς να χωρίζεις τις λέξεις σε συλλαβές!

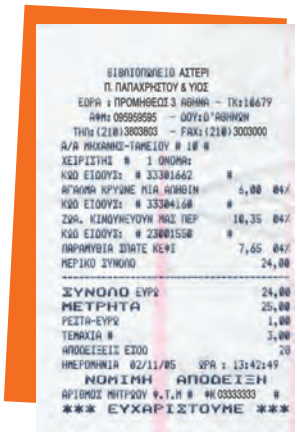
Άσκηση 2

Μπορείς να βοηθήσεις τη Χαρά να βρει τι είναι αυτά τα χαρτάκια που έχει μαζέψει; Χρωμάτισε πάνω σε κάθε χαρτάκι από πού κατάλαβες τι είναι.

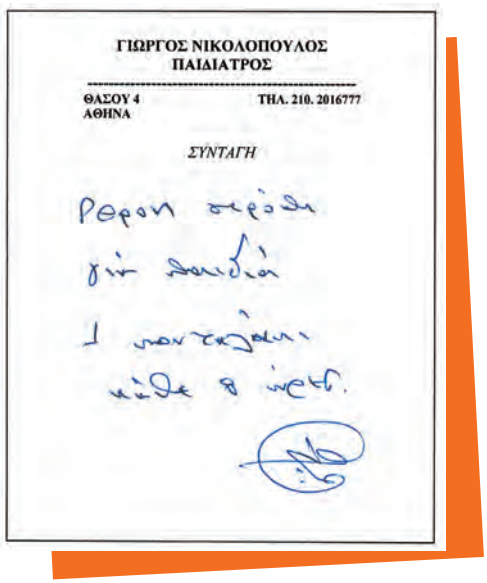
Είναι.....

.....

Είναι.....

.....

Είναι.....

.....

Είναι.....

.....

Μάθε να γράφεις **σωστά** τη φράση:
Μόνο για τη γραμμή του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου.

Άσκηση 3

Νομίζω πως κατάλαβα τι κάνει ο αέρας... Κόβει τις λέξεις σε συλλαβές και μετά ανακατεύει αυτές τις συλλαβές.
Έτσι, τη λέξη **τρένο**

την κόβει σε δύο συλλαβές **τρέ** - **νο**

και μετά αλλάζει τη θέση τους **νο** - **τρέ**.

Βρες τώρα και εσύ πώς θα μπορούσαν να γίνουν οι παρακάτω λέξεις.

μπάλα .....

.....

κάρο .....

.....

ταξί .....

.....

πόλη πό – λη
λη – πό

Άσκηση 4

Μπορείς να βάλεις τις λέξεις στη σειρά και να φτιάξεις προτάσεις;

Μην ξεχάσεις να ξεκινήσεις με κεφαλαίο γράμμα και να βάλεις τελεία στο τέλος της πρότασης.

πλανήτη **υπάρχουν** **Μπεχ** **αυτοκίνητα** **στον** **δεν**

.....

.....

κόσμου **γύρο** **με** **έκανα** **αερόστατο** **τον** **του**

.....

.....

Στο τέλος της κάθε ενότητας θα βρίσκεις έναν τέτοιο πίνακα. Διάβαζέ τον προσεκτικά και σημείωνε τι έμαθες. Πρέπει να γράφεις την αλήθεια. Αν κάτι δεν το έμαθες πολύ καλά, ο δάσκαλος ή η δασκάλα σου θα σε βοηθήσουν να το μάθεις.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να περιμένω τη σειρά μου για να μιλήσω.		
Έμαθα να ακούω προσεκτικά τον συνομιλητή μου.		
Έμαθα να χωρίζω φωναχτά τις λέξεις σε συλλαβές.		

Με το «σεις» και με το «σας»

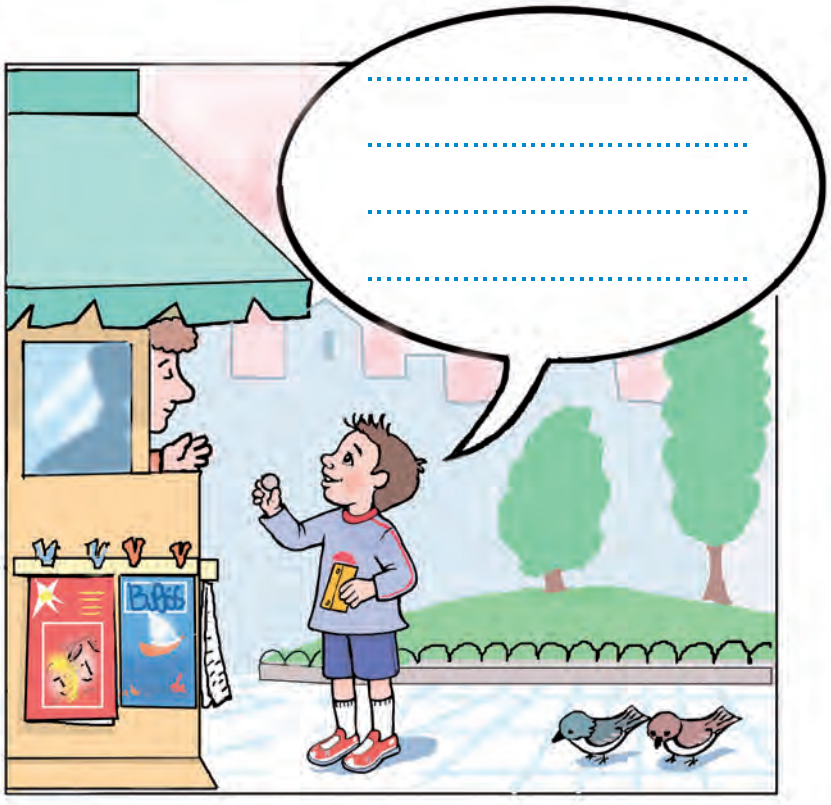
ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Άσκηση 1

Αντίγραψε στο μπαλονάκι αυτό που ο Λουκάς λέει ευγενικά στον περιπτερά.

– Θέλω μια σοκολάτα.

– Σας παρακαλώ, μου δίνετε μια σοκολάτα;

Άσκηση 2

Σβήσε τι **δε θα έλεγες** ποτέ στον διευθυντή του σχολείου σου και εξήγησε γιατί. Μετά πες πώς θα του έλεγες εσύ το ίδιο πράγμα και **γράψε το στο τετράδιό σου.**

– Μου δίνετε, σας παρακαλώ, εκείνο το βιβλίο;	– Μου δίνεις δύο κιμωλίες;
– Θα έρθεις στη γιορτή αύριο;	– Θα έρθετε στην εκδρομή αύριο;

Άσκηση 3

Χρωμάτισε εκείνες τις φράσεις που **δε θα έλεγες** ποτέ στον καλύτερό σου φίλο και σκέψου γιατί. Έπειτα σκέψου πώς θα του έλεγες εσύ το ίδιο πράγμα και **γράψε το στο τετράδιό σου**.

Μου δίνεις, σε παρακαλώ, τις μπογιές;

Μου δίνετε το τετράδιο;

Πήγαινε, σε παρακαλώ, λίγο πιο πέρα.

Θα μπορούσατε, σας παρακαλώ, να πάτε λίγο πιο πέρα;

Άσκηση 4

Η Χαρά και η Βάγια έπαιξαν μέσα στο ταχυδρομείο το παρακάτω παιχνίδι:

Δέμα.

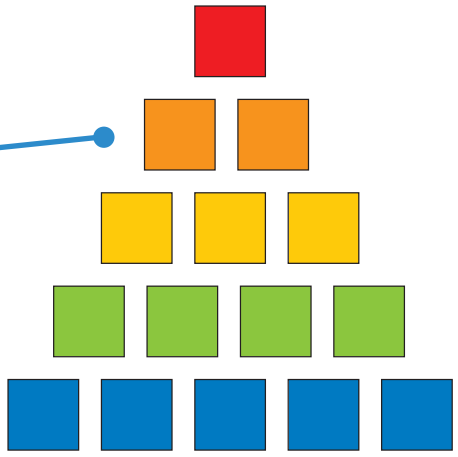
Δέ - μα. Δύο! Ταχυδρομείο.

Τα - χυ - δρο - μεί - ο. Πέντε!

Χώρισε **φωναχτά** τις λέξεις σε συλλαβές και ένωσε την κάθε λέξη με τον αριθμό των συλλαβών που έχει.

Γράμμα
Μπλοκ
Γραμματόσημο
Δέμα
Φάκελος
Κουμπαράς
Επιταγή
Ταχυδρομείο

Μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις.

Άσκηση 5

Αντίγραψε τις παρακάτω λέξεις.

....

.....

Μάθε να τις γράφεις σωστά.

Άσκηση 6

Γράψε τις λέξεις βάζοντας τον τόνο στη σωστή συλλαβή. Μην ξεχάσεις την τελεία στο τέλος της πρότασης.

γερος

Ο παππούς είναι .....

Ο σπάγκος είναι .....

ωμος

Ο μπακαλιάρος δεν τρώγεται .....

Με πονά λίγο ο ..... μου.

μονο

Το κρεβάτι μου είναι .....

Το σκυλάκι μου παίζει ..... του.

φορα

Μια ..... κι έναν καιρό...

Παίρνω ..... και πηδώ.

ποτε

Δε μου είπε ..... θα έρθει.

Δε θα το ξανακάνω .....

λευκα

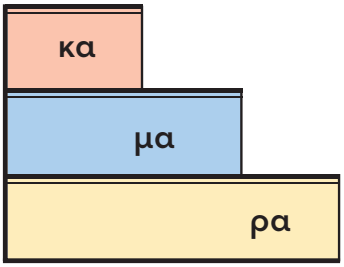
Δίπλα στο σπίτι φυτέψαμε μια .....

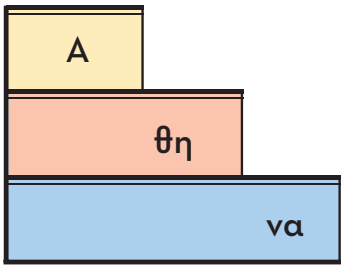
Τα ρούχα που φορούσε ήταν .....

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρόταση:
Δίπλα στο σπίτι μας φυτέψαμε μια λεύκα.

Άσκηση 7

Βάλε τον τόνο στα σκαλιά και γράψε τις δύο λέξεις που θα βρεις κάθε φορά.

....

....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα πότε χρησιμοποιούμε το «εσείς» και πότε το «εσύ».		
Έμαθα να μετρώ τις συλλαβές μιας λέξης.		
Έμαθα τι συμβαίνει σε μια λέξη, όταν η θέση του τόνου της αλλάζει.		

Άσκηση 1

Το **οι** και το **ει** πήγαν στη γιορτή των ζώων. Όμως από τον πολύ χορό ζαλίστηκαν και έφυγαν από τη θέση τους. Μπορείς να τα βοηθήσεις να ξαναμπούν εκεί που ήταν; Μην ξεχάσεις να βάλεις τους τόνους και τα κεφαλαία γράμματα εκεί που πρέπει.

Όλ..... ..... βάτραχ..... γλεντούν, τραγουδάνε και γελούν,
και ..... σκίουρ..... χορεύουν, ξεκαρδίζονται και τρέχουν.
..... ασβ..... και ..... χελώνες γύρα κάνουν στις κολόνες,
και ..... γκρίζ..... ποντικ..... ροκανίζουν το τυρί.
Μόνο ένα βατραχάκι τούς κοιτά..... απ' το ρυάκι.
Δε μιλά..... ούτε γελά....., πότε πότε τραγουδά.....:
«Ποιος θα έρθ....., ποιος θα φύγ.....; Ποιος με μένανε θα μείν.....;»
Κι έρχεται μια βατραχίνα όμορφη σαν μπαλαρίνα
και του δίν..... ένα φιλί κι έζησαν ..... δυο μαζί.

Άσκηση 2

Τα **αι**, **ει**, **οι** και **ου**, χοροπηδώντας στη γιορτή, έχασαν τα καπέλα τους! Διάβασε το κείμενο και βάλε τους τόνους.

Εικοσι μαϊμουδες και δέκα ποντικοι
στην εισοδο της αιθουσας
που γίνονται χοροι
ειναι χαρουμενοι πολύ,
γελουν και παιζουν όλοι μαζί.

Κόψε μία σελίδα από μια εφημερίδα ή ένα περιοδικό και χρωμάτισε κόκκινα τα δίψηφα φωνήεντα και μπλε τα δίψηφα σύμφωνα.

Άσκηση 3

Ο Λουκάς έκανε την παρακάτω άσκηση, αλλά ήταν αφηρημένος. Μπέρδεψε τα **μπ**, **ντ**, **γκ**, **γγ**, **τζ** και **τσ**. Μπορείς να διορθώσεις τα λάθη του;

Ο μπα**ντ**άς ..... του **Μπ**ίνου ..... και της Α**γκ**ελικής ..... πήγε στο **γγ**αράζ ....., για να πάρει το αυτοκίνητό του. Έβαλε το χέρι στο **τζ**επάκι ..... του, βρήκε τα κλειδιά του, **ντ**ήκε ..... στο αυτοκίνητο, άνοιξε το **τσ**άμι ..... του, για να χαιρετήσει, και ξεκίνησε για το ταξίδι του.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

ροζ

Εμμανουήλ

ασανσέρ

καλοριφέρ

παζλ

Για να ανεβώ στον τρίτο όροφο, παίρνω το .....

Τον αδελφό μου τον λένε .....

Έφτιαξα ένα ..... με εκατό κομμάτια.

Το αγαπημένο μου χρώμα είναι το .....

Το σχολείο μας θερμαίνεται με .....

Άσκηση 5

Δε φτάνει που ο Αρμπέν έχασε το δόντι του, έχασε και όλα τα σίγμα από το τετράδιό του. Μπορείς να τον βοηθήσεις να βάλει τα σίγμα που λείπουν;

Το ....τριμμένο το ....κουλήκι
μέ....α ....τη ....απουνοθήκη
πλένει ένα ....αλιγκάρι
με ....απούνι και ....φουγγάρι!
«....τάσου» λέει «κι εί....αι χάλια
με.... ....τη ....κόνη, με.... ....τα ....άλια...
....τάσου, ...αματά μην κάνει....
δε ....ε ....κούπισα ακόμα.
Μη ....τριγκλίζει.... θα ....ου μπούνε
....απουνάδε.... με.... ....το ....τόμα!»

Παυλίνα Παμπούδη

Διάβασε πάλι το ποίημα και βρες πότε βάζουμε **Σ**, πότε βάζουμε **σ** και πότε **ς**.

Άσκηση 6

Για να αρχίσουν οι λέξεις να γελούν, βάλε τους τόνους.

Το ποταμάκι

– Απο που εισαι ποταμακι;
– Απο κεινο το βουνο.
– Πως τον λενε τον παππου σου;
– Συννεφο στον ουρανο.
– Ποια ειναι η μανα σου;
– Η μπορα!
– Πως κατεβηκες στη χωρα;
– Τα χωραφια να ποτισω και τους μυλους να γυρισω.
– Στασου να σε δουμε λιγο ποταμακι μου καλο.
– Βιαζομαι πολυ να φυγω να ανταμωσω το γιαλο.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τις δύο πρώτες σειρές και μάθε να τις γράφεις σωστά.

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω κόμικς.		
Έμαθα να αλλάζω ένα κείμενο και να το κάνω διάλογο.		
Έμαθα να αλλάζω έναν διάλογο και να τον κάνω μικρή ιστορία.		
Έμαθα τα δίψηφα φωνήεντα. Είναι τα: ....., ..., ..., ..., ...		
Έμαθα τα δίψηφα σύμφωνα. Είναι τα: ....., ..., ... και ....., ..., ...		
Έμαθα τα τελικά σύμφωνα.		
Έμαθα ποιες λέξεις δεν παίρνουν τόνο.		

Άσκηση 1

Οι τέσσερις φίλοι αποφάσισαν να μοιράσουν τα ψώνια που πρέπει να κάνουν για το ταξίδι.
Κοίταξε τις τρεις πρώτες λίστες στη σελίδα 36 **του βιβλίου σου** και γράψε δύο νέες λίστες με όσα πράγματα μπορούν να αγοράσουν οι τέσσερις φίλοι από το κατάστημα ρούχων και από το μπακάλικο.

Άσκηση 2

Σε ευχαριστούμε που μας βοήθησες να γράψουμε τι να ψωνίσουμε για το ταξίδι μας στη Χωχαρούπα. Για να γνωριστούμε καλύτερα, θέλουμε να μάθουμε ποιοι είναι οι καλύτεροί σου φίλοι, ποια είναι τα αγαπημένα σου παιχνίδια και ποια είναι τα αγαπημένα σου φαγητά.

Οι καλύτεροί μου φίλοι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τα αγαπημένα μου παιχνίδια

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τα αγαπημένα μου φαγητά

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 3

Για να βοηθηθείς, δες την αλφαβήτα.

Φαντάζομαι ότι πριν τα έγραψες όπως σου έρχονταν στο μυαλό. Αυτό όμως δε θα αρέσει στη Βάγια, που θέλει τα πάντα να είναι τακτοποιημένα και μάλιστα με αλφαβητική σειρά.

Ξαναγράψε τις προηγούμενες λίστες βάζοντας τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά.

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Οι καλύτεροί μου φίλοι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τα αγαπημένα μου παιχνίδια

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τα αγαπημένα μου φαγητά

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 4

Δες τις παρακάτω εικόνες και διάβασε τις λέξεις φωναχτά. Ένωσε τα **σκ**, **σπ** και **στ** με τα ανάποδά τους.

Αντίγραψε τις λέξεις στο τετράδιό σου και μάθε να τις γράφεις σωστά.

σταφύλι

σπίτι

ταψί

καρότσι

σκίουρος

ψηφιδωτό

ασπίδα

ποτιστήρι

τόξο

τσουρέκι

ξιφίας

κασκόλ

Εικόνες από τα εκπαιδευτικά παιχνίδια «Πινακωτή 1» και «Πινακωτή 2» των Λ. Μπεζέ, Μ. Σφυρόερα και Ζ. Γαβριηλίδου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, εικονογράφηση Μάρω Αλεξάνδρου

Άσκηση 5

Διάβασε πώς γνωρίστηκε το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά με το ποντικάκι που δεν έλεγε καθαρά το **σ**. Πώς θα μιλούσε το ποντικάκι, αν έλεγε καθαρά το **σ**;

Το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά

Ένα πρωινό, ο Κατσαρομάλλης πήρε το μονοπάτι που έβγαζε στο δάσος. Ψιχάλιζε, μα ούτε που τον ένοιαζε. Ξαφνικά, ακούει μια φωνή:
– Γεια θου, Κατθαρομάλλη! Πθιτ! Πθιτ! Πθιτ! Εδώ!
Θτη ρίζα του δέντρου!
Κοίταζε από εδώ το σκαντζοχοιράκι, κοίταζε από κει, μέχρι που είδε ένα ποντικάκι ξαπλωμένο στη ρίζα του δέντρου με τα χέρια σταυρωμένα πίσω από το κεφάλι.
– Πώς ξέρεις το όνομά μου; το ρώτησε.
– Δεν το κθέρω...
– Τότε;
– Ε... θκέφτηκα να θε φωνάζω έτθι, επειδή έχειθ κατθαρά μαλλιά.
Και να θου πω την αλήθεια, πρώτη μου φορά βλέπω θκαντζοχοιράκι με κατθαρά μαλλιά!
– Ε... έχω κατσαρά μαλλιά; τρόμαξε το σκαντζοχοιράκι.
– Ναι, κι είναι πολύ ωραία! Αν δεν το πιθτεύειθ, έλα θτη λιμνούλα να τα δειθ!

Μαρία Βελετά-Βασιλειάδου, «Το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά», εκδ. Ελληνικά Γράμματα, εικονογράφηση Ναταλία Καπατσούλια

Άσκηση 6

Παρατήρησε τις λέξεις. Τι περίεργο βλέπεις; Μπορείς να τις γράψεις σωστά;

αυτοκίνητω καλυνίχτα ονιρεύομαι κάτσανο

καλοιμέρα πσάρι βουνώ κσινό σκήλος τσάση

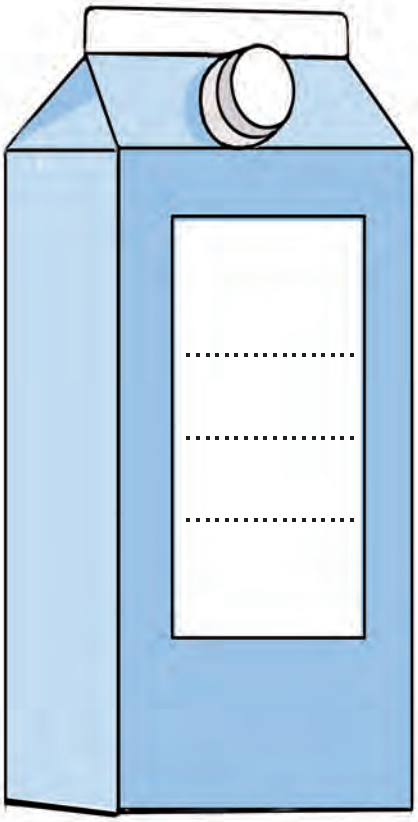

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

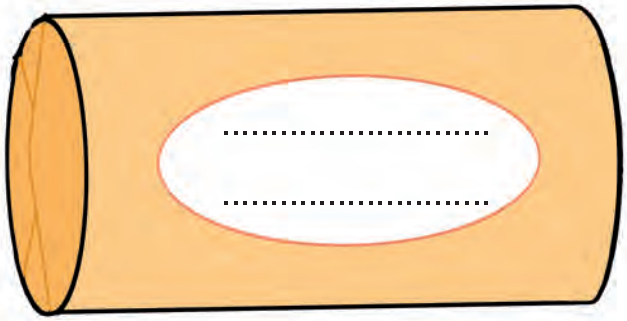
Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα γιατί φτιάχνουμε λίστες.		
Έμαθα να φτιάχνω λίστες.		
Έμαθα να βάζω τις λέξεις στη σειρά με βάση το πρώτο τους γράμμα.		
Έμαθα να ξεχωρίζω μεταξύ τους τους ήχους που μοιάζουν.		

Άσκηση 1

Ώρα να φτιάξουμε ετικέτες προϊόντων! Γράψε πάνω στις συσκευασίες ό,τι νομίζεις πως χρειάζεται. Για να βοηθηθείς, ξαναδιάβασε τις ερωτήσεις στη σελίδα 43 **του βιβλίου σου**.

Άσκηση 2

Η Γαλήνη ακούει το αγαπημένο της τραγούδι από τον ψηφιακό δίσκο με τίτλο «Εδώ Λιλιπούπολη». Έχει όμως φασαρία και δεν ακούει καλά. Μπορείς να συμπληρώσεις αυτό που λείπει;

Δώδεκα μήνες αθλητές

Δώδεκα μήνες αθλητές
στο γήπεδο του χρόνου,
δώδεκα μήνες αθλητές
κάνουν αγώνα δρόμου.
Ο **Γενάρης** με μποτίνια
κι ο **Φλεβάρης** με παλτό
και ο .....
με σορτσάκι ριγωτό.
Ο **Απρίλης** με κασκέτο
και με άσπρες ελβιέλες
και ο .....
και ο .....
μ' άσπρες ξώπλατες φανέλες.

Δώδεκα μήνες στη γραμμή
τινάζουνε τα πόδια
κι όλοι πηδάνε με ορμή
του δρόμου τα εμπόδια.
Ο **Ιούλιος** ο χίπης
με μπλου τζιν και χαϊμαλιά
και ο ..... με ψάθα
και γυαλιά.
Ο **Σεπτέμβρης** κι ο .....
με αδιάβροχα σακάκια
κι ο **Νοέμβρης**
κι ο .....
με πουλόβερ και σκουφάκια.

Από τον ψηφιακό δίσκο «Εδώ Λιλιπούπολη»,
μουσική Ν. Κυπουργός, Δ. Μαραγκόπουλος, Λ. Πλάτωνος, στίχοι Μ. Κριεζή

Τι ωραίο τραγούδι! Γιατί δεν το τραγουδάτε όλοι μαζί στην τάξη;

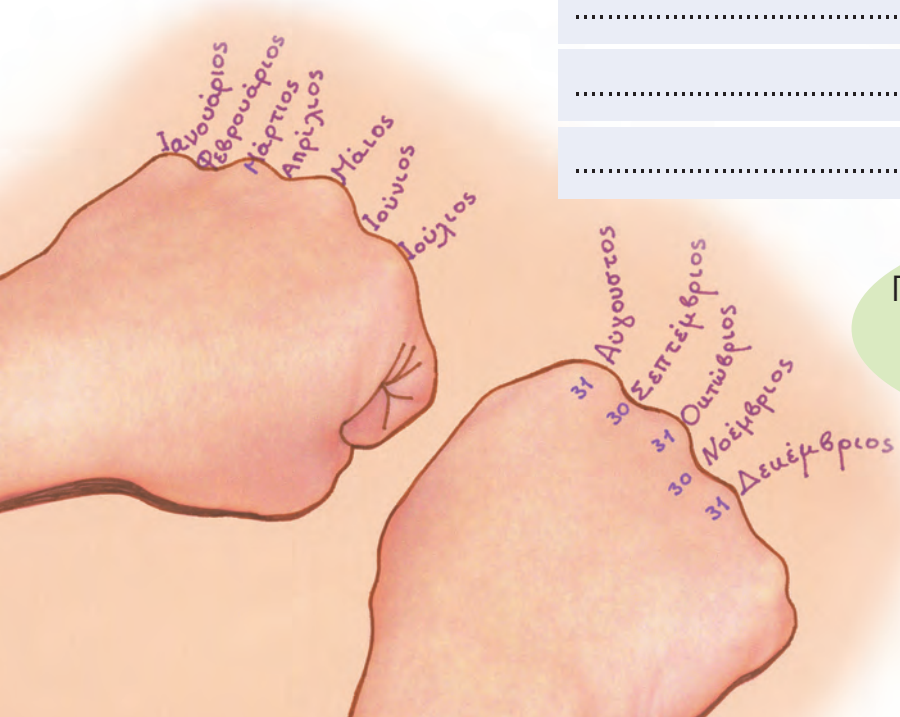
Όλους τους μήνες,
εκτός από τον Αύγουστο,
τους λέμε με δύο τρόπους!

Ιανουάριος - Γενάρης	Ιούλιος - Ιούλης
Φεβρουάριος - Φλεβάρης	Αύγουστος
Μάρτιος - Μάρτης	Σεπτέμβριος - Σεπτέμβρης
Απρίλιος - Απρίλης	Οκτώβριος - Οκτώβρης
Μάιος - Μάης	Νοέμβριος - Νοέμβρης
Ιούνιος - Ιούνης	Δεκέμβριος - Δεκέμβρης

Άσκηση 3

Γράψε τους μήνες που έχουν:

30 μέρες	31 μέρες	28 ή 29 μέρες
.....	.....	.....
.....	.....	
.....	.....	
.....	.....	
	.....	
	.....	
	.....	

Για να το βρεις, κάνε το χέρι
σου γροθιά και πες
τους μήνες με τη σειρά.

Άσκηση 4

Όσο και να προσπαθεί, η Χαρά δυσκολεύεται να μάθει τη σειρά του κάθε μήνα! Μπορείς να τη βοηθήσεις; **Γράψε δίπλα σε κάθε μήνα τον αριθμό του.**

Σεπτέμβριος	9
Μάρτιος	
Μάιος	
Δεκέμβριος	

Ιούλιος	
Αύγουστος	
Ιανουάριος	
Φεβρουάριος	2

Νοέμβριος	
Ιούνιος	
Απρίλιος	
Οκτώβριος	

Άσκηση 5

Διάβασε μαζί με τη Χαρά τις παρακάτω ημερομηνίες λήξης και αντίγραψέ τες με πεζά γράμματα, αλλάζοντας το υπογραμμισμένο μέρος όπως στο παράδειγμα. Μην ξεχνάς να βάζεις κεφαλαίο γράμμα και τελεία όπου πρέπει.

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ 09 10 07

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από τις 9 Οκτωβρίου του 2007.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ 25 07 09

.....

ΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΘΕΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ 29 12 08

.....

ΑΝΑΛΩΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ 05 03 15

.....

Νομίζω πως μάθαμε
πια να διαβάζουμε
τις ημερομηνίες λήξης!

Άσκηση 6

Διάβασε την παρακάτω ετικέτα. Αυτός που την έγραψε χώρισε σωστά τις λέξεις σε συλλαβές; Χρωμάτισε τα λάθη πάνω στην ετικέτα και γράψε από κάτω πώς θα χώριζες εσύ τις λέξεις.

ΚΟΜΠΟΣΤΑ ΡΟΔΑΚΙΝΟ
ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ

Το ροδάκινο είν-
αι ιδανικό για φρουτ-
οσαλάτες αλλά και τούρτες.
Μπορεί να συνοδέψει
τα γλυκά που έχ-
ουν σαντιγί. Σερβίρεται δροσ-
ερό. Διατηρείται στο ψυγε-
ίο.

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ 31-12-2012

εί – ναι

.....

.....

.....

.....

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε ετικέτες προϊόντων.		
Έμαθα να φτιάχνω τις δικές μου ετικέτες.		
Έμαθα να λέω και να γράφω σωστά τις μέρες της εβδομάδας.		
Έμαθα να λέω και να γράφω σωστά τους μήνες του χρόνου.		
Έμαθα να γράφω τους μήνες με τους αριθμούς τους.		
Έμαθα να διαβάζω το αυ και το ευ .		
Έμαθα να χωρίζω μια λέξη στα δύο, όταν δε χωρά ολόκληρη στο τέλος της σειράς.		

Άσκηση 1

Βάλε την Ελλάδα, τη Χωχαρούπα, την Κίνα, τη Γαλλία, την Υεμένη και τη Μαδαγασκάρη στην αλφαβητική σειρά τους.

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Αίγυπτος	Ιαπωνία	Λιβύη	Τυνησία
Αλβανία	.....	.....	.....
.....	Κορέα	Πολωνία	Φινλανδία
Δανία	Κούβα	Πορτογαλία	.....
.....		Τουρκία	

Άσκηση 2

Μπορείς να αφήσεις ένα γραπτό μήνυμα στη Γαλήνη, για να της πεις πώς θα βρει το τηλέφωνο της Χωχαρούπας;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 3

Πηγαίνεις στο σπίτι ενός φίλου σου, αλλά όλοι λείπουν.
Γράψε το σημείωμα που θα του ρίξεις κάτω από την πόρτα.

Άσκηση 4

Τα διαλυτικά γλίστρησαν, έφυγαν από τη θέση τους και μπήκαν αλλού. Έτσι, έγιναν πολλά λάθη. Μπορείς να βρεις τις λέξεις που είναι λάθος και να τις γράψεις σωστά δίπλα;

Ο κυρ-Κώστας μπήκε στο καίκι του και ξεκίνησε.	καΐκι
Στο εστιατόριο παραγγείλαμε παιδάκια!	.....
Τα παϊδιά έτρεχαν με τα ποδήλατά τους.	.....
Στις 5 Μαίου έχω τα γενέθλιά μου.	.....
Έκανε καλό καϊρό στο Κάιρο και φόρεσα την καρό φούστα μου.	.....
Όποιος κοροιδεύει κοροιδεύει τον εαυτό του.	.....
Στην αϋλή του σχολείου μας παίζουμε κυνηγητό.	.....

Άσκηση 5

Αντίγραψε το παρακάτω σημείωμα που άφησε ο Λουκάς στον Αρμπέν, γράφοντας όμως τις λέξεις όπως ήταν πριν μπει απόστροφος.

Μάθε να γράφεις σωστά
το σημείωμα όπως το έγραψε ο Λουκάς.

Αρμπέν,
σ' έψαξα αλλά δε σε βρήκα.
Πηγαίνω σ' ένα μεγάλο
βιβλιοπωλείο, για ν' αγοράσω
έναν χάρτη για το ταξίδι
στη Χωχαρούπα.
Δε θ' αργήσω.

Λουκάς

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα γιατί αφήνουμε μηνύματα.		
Έμαθα να αφήνω και εγώ μηνύματα προφορικά ή γραπτά.		
Έμαθα πότε βάζουμε διαλυτικά, ενωτικό και απόστροφο.		
Έμαθα να διαβάζω και να γράφω σωστά τους διφθόγγους.		

Πώς λέμε ΟΧΙ;

Άσκηση 1

Βάλε τα σημεία στίξης στο παρακάτω κείμενο.

, . « » ! : ;

Ο λαγός και η χελώνα

Μια φορά κι έναν καιρό μάλωναν η χελώνα κι ο λαγός για το ποιος είναι πιο γρήγορος Εγώ είμαι ο πιο γρήγορος απ' όλα τα ζώα έλεγε ο λαγός υπερήφανα

Η χελώνα τού έλεγε Μην υπερηφανεύεσαι λαγέ υπάρχουν πολλοί που μπορούν να σε νικήσουν

Κάνουμε έναν αγώνα δρόμου ρώτησε ο λαγός βέβαιος πως θα κερδίσει

Ευχαρίστως απάντησε η χελώνα

Ελεύθερη απόδοση από τον μύθο του Αισώπου «Ο λαγός και η χελώνα»

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση.

Άσκηση 2

Διάβασε τις φράσεις μέσα στα μπαλονάκια. Όλες έχουν θαυμαστικό στο τέλος. Γράψε από κάτω αν το θαυμαστικό δείχνει χαρά, θυμό, πόνο ή έκπληξη.

Ωραία! Θα πάμε εκδρομή!

.....

Τι μεγάλο που είναι!

.....

Αχ! Το χέρι μου!

.....

Ζαβολιάρη!

.....

Άσκηση 3

Τόνισε τις λέξεις μέσα στα μπαλονάκια.

Δωσε το τετραδιο μου!

Αφησε τον!

Παρε το βιβλιο σου!

Μιλησε τους ευγενικα.

Ο δασκαλος μας ερχεται. Ησυχια!

Αφησε μου το τηλεφωνο σου.

Καλεσε τον!

Άσκηση 4

Ποπό! Πόσα πράγματα έχεις μάθει μέχρι τώρα! Τα θυμάσαι;
Προσπάθησε να διαβάσεις την παρακάτω σειρά και να τη γράψεις σωστά.

οιτεσσερισφιλοιειναιετοιμοιγιατοταξιδιτουςηπεριπετειατουςθαξεκινησειαυριο

.....

.....

.....

Τώρα μάθε τη φράση σωστά.

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε τις ερωτήσεις του Λουκά με τις λέξεις **πού**, **πότε**, **γιατί** και **πώς**.

– ..... πήγες να δεις την καινούρια ταινία; – Χτες το απόγευμα.

– ..... πήγες να δεις την καινούρια ταινία; – Στο Σινέπολις.

– ..... πήγες να δεις την καινούρια ταινία; – Με το μετρό.

– ..... πήγες να δεις την καινούρια ταινία; – Γιατί έμαθα ότι είναι ωραία.

Άσκηση 6

Δες τις εικόνες, διάβασε τις φράσεις και βρες ποιος από τους ποιητές περιγράφεται. Υπογράμμισε τις λέξεις που σου δείχνουν την άρνηση.

Κωνσταντίνος Καβάφης

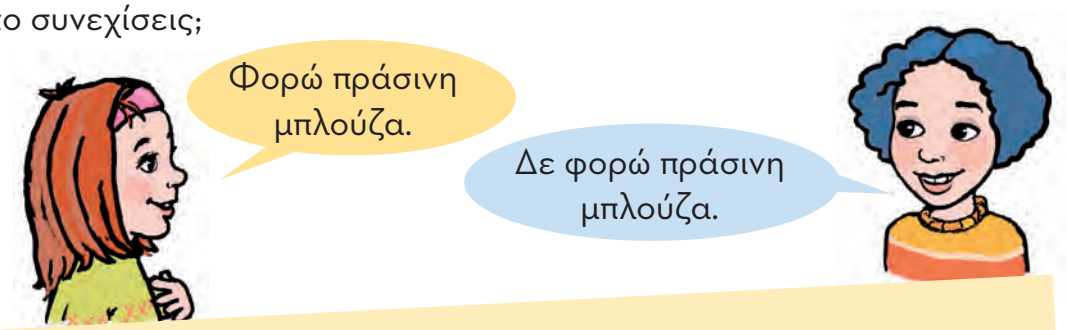

Οδυσσέας Ελύτης

- **Φορά μαύρο πουλόβερ.**
- **Δεν έχει πολλά μαλλιά.** Δεν είναι ο .....,
- **Δεν έχει μουστάκι ούτε μούσι.**
- **Δε φορά γυαλιά μήτε γραβάτα.** είναι ο .....
- **Έχει μια ελιά στο μάγουλο.**

Άσκηση 7

Η Χαρά και η Γαλήνη παίζουν ένα παιχνίδι. Μπορείς να το βρεις και να το συνεχίσεις;

Ο Λουκάς είναι πειραχτήρι. .....

Ο Αρμπέν πίνει χυμό. .....

Η Χαρά φορά κασκόλ. .....

Η Γαλήνη είναι στη βιβλιοθήκη. .....

Άσκηση 8

Ο Αρμπέν λέει δύο προτάσεις και ο Λουκάς τις κάνει μία.
Μπορείς να βρεις πώς το κάνει και να το συνεχίσεις;

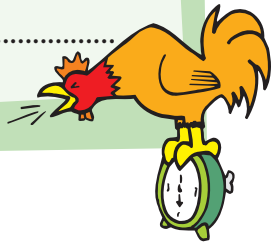
Δε φορά γυαλιά. Δε φορά καπέλο. Δε φορά γυαλιά ούτε καπέλο.

Δεν έχει τσάντα. Δεν έχει μολύβι. .....

Δεν τρώει. Δεν πίνει. .....

Δεν τρώει σύκα. Δεν τρώει μούρα. .....

Δεν παίζει κρυφτό. Δεν παίζει μπάλα. .....

Άσκηση 9

Η μικρή αδελφή του Λουκά έσκισε το αγαπημένο του παραμύθι σε κομματάκια. Μπορείς να τα βάλεις στη σειρά;
Γράψε **ΤΙΤΛΟΣ, ΑΡΧΗ, ΜΕΣΗ** και **ΤΕΛΟΣ**.

Ο κόσμος μαζευόταν γύρω του, αλλά κανείς δεν αγόραζε ούτε έναν τοσοδούλη κομήτη. Ο φτωχός μάγος είχε μέρες να φάει, γιατί δεν κέρδιζε καθόλου λεφτά.

.....

Μια φορά κι έναν καιρό ένας μάγος ανακάλυψε μια μηχανή, για να φτιάχνει κομήτες μεγάλους ή μικρούς, με ουρά απλή ή διπλή και με διάφορα χρώματα. Ο μάγος γυρνούσε σε χώρες και χωριά, έδειχνε τη μηχανή του και προσπαθούσε να πουλήσει τους κομήτες του.

.....

Ένα βράδυ που πεινούσε πάρα πολύ μεταμόρφωσε τη μηχανή του σε ένα κεφαλάκι τυρί και το έφαγε.

.....

Ο μάγος με τους κομήτες

.....

Διασκευή από το βιβλίο του Τζ. Ροντάρι «Παραμύθια από το τηλέφωνο», εκδ. Μεταίχμιο

Άσκηση 10

Γράψε στο **τετράδιό σου** το δικό σου παραμύθι.
Θυμήσου να πεις:

- ποιος είναι ο τίτλος,
- ποιοι είναι οι ήρωες,
- πού βρίσκονται,
- πότε και
- τι συμβαίνει.

Μην ξεχάσεις τα σημεία στίξης και τα κεφαλαία γράμματα! Αφού γράψεις το παραμύθι, εικονογράφησέ το!

Άσκηση 11

Φτιάξε το παραμύθι σου διαλέγοντας τις ανάλογες εικόνες.
Έπειτα χρωμάτισε τις εικόνες και γράψε το κείμενο που ταιριάζει.

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας

.....

που ήταν πάνω σε

.....

.....

Καθώς προχωρούσε, είδε από μακριά ένα

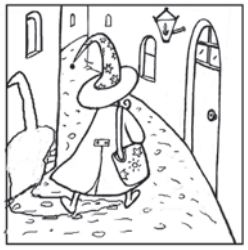

.....

που έμοιαζε έρημο.

Πλησίασε και

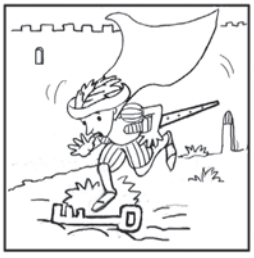
.....

.....

.....

Ξαφνικά

.....

.....

.....

Μπορείς να διηγηθείς τι γίνεται στη συνέχεια;

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να ακούω, να καταλαβαίνω και να λέω ένα παραμύθι.		
Έμαθα να φτιάχνω τα δικά μου παραμύθια.		
Έμαθα να χρησιμοποιώ σωστά την ερώτηση και την άρνηση.		
Έμαθα να χρησιμοποιώ τα σημεία στίξης.		
Έμαθα να τονίζω τις λέξεις που παίρνουν δύο τόνους.		

Άσκηση 1

Η Βάγια ξέρει μερικούς ακόμη γλωσσοδέτες, αλλά δεν τους θυμάται καλά. Συμπλήρωσε τους παρακάτω γλωσσοδέτες με τις λέξεις που λείπουν και έπειτα διάβασέ τους φωναχτά. Μάθε απέξω όσους μπορείς.

ρινόκερος ρο ράβουν ρέγγα
τραγουδάνε ραπτομηχανή

Ο .....

και η .....

..... ροζ, ριγάτη

τέντα. Ράβουν στη .....

μ' ορμή και .....

«ντο, ρε, μι και ρε, και ρία ρία ρο»

τραγούδι να 'χει πολλά .....

Παυλίνα Παμπούδη,
«Με το Άλφα και το Βήτα», εκδ. Κέδρος

λαγός λουκουμάδες λυχνάρι
Ελλάδα λουτρό
λουλούδι λουκέτο

Δίχως λάμδα δεν υπάρχουν

ο ....., λιγνός,

.....,

το .....,

το .....,

το ..... και

το λιθάρι. Νοστιμίζει λέξεις

όπως: .....,

φασολάδα και στη μέση δυο

φοράει η πατρίδα μας

.....

Δέσποινα Στίκα,
«Αλφαβήτα κόψε πίτα»,
εκδ. Gutenberg

ξεξασπρότερη πέτρα

Άσπρη ..... ξέξασπρη

κι απ' τον ήλιο .....

Από τη λαϊκή παράδοση

Άσκηση 2

Γράψε στα κενά το ρήμα **είμαι**, για να φτιάξεις σωστές προτάσεις.

Η χελώνα καρέτα καρέτα ..... είδος υπό εξαφάνιση.
Η δασκάλα στο σχολείο λέει: «Όλοι μας ..... υπεύθυνοι για τη σωτηρία της θαλάσσιας χελώνας». Ο μπαμπάς μου και η μαμά μου ..... μέλη του συλλόγου για τη διάσωσή της και έχουν υιοθετήσει μία. Εγώ ..... ο νονός της χελώνας που υιοθετήσαμε. Της έδωσα το όνομα Χαρίκλεια. Οι γονείς μου λένε: «Τώρα που βάφτισες τη χελώνα, ... υπεύθυνος γι' αυτή!».

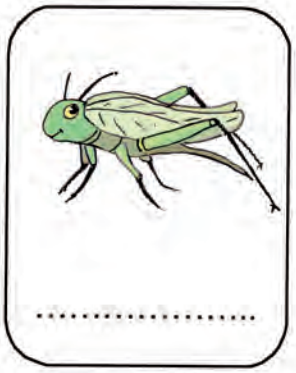
Άσκηση 3

Αν ενώσεις τα κομμάτια του παζλ, θα βρεις περίεργες εκφράσεις με το ρήμα **είμαι**! Ξέρεις τι σημαίνουν;

Ο δάσκαλός μας δεν αργεί ποτέ,	είμαστε εφτά χρονών.
Ο Κώστας και εγώ	είναι πάντα στην ώρα του.
Αυτά που μου ζητάς	είναι της μόδας.
Παίζετε και τραγουδάτε,	δεν είναι στο χέρι μου να τα κάνω.
Τα καρό ρούχα	είστε μες στην καλή χαρά!

Άσκηση 4

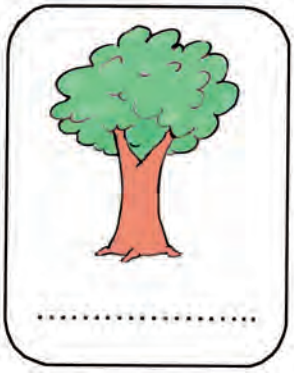
Σαν να μην έφταναν οι γλωσσοδέτες, είναι και αυτές οι λέξεις που έχουν πολλά σύμφωνα στη σειρά! Πώς να μην μπερδέψουν οι φίλοι μας τη γλώσσα τους; Γράψε τι βλέπεις σε κάθε εικόνα.
Έπειτα γράψε **στο τετράδιό σου** μια ιστορία με όσο το δυνατόν περισσότερες από αυτές τις λέξεις. Νικητής είναι όποιος χρησιμοποιήσει ΟΛΕΣ τις λέξεις.

.....

.....

.....

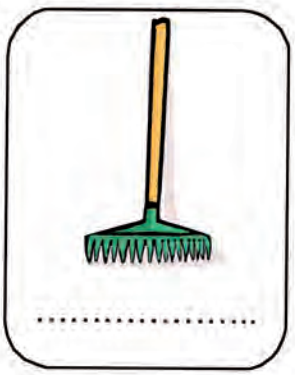

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 5

Θέλεις να μάθεις να μιλάς με αινίγματα, για να τους μπερδεύεις όλους;
Φτιάξε το δικό σου αίνιγμα όπως στο παράδειγμα, ώστε να βρουν οι φίλοι σου το ζώο της εικόνας. Στο αίνιγμα μπορείς να περιγράψεις τα χαρακτηριστικά του ζώου: το χρώμα, το τρίχωμα, την ουρά, τα αυτιά, τη φωνή που βγάζει, αυτά που τρώει.

Έχει φουντωτή ουρά και δυο μάτια πονηρά και μουσούδι και μουστάκι, στέκεται καμαρωτά. Τι είναι;

Είναι η .....

.....
.....
.....
.....

Είναι η αγελάδα.

Άσκηση 6

Οχ! Μπερδεύτηκαν δύο αινίγματα το ένα με το άλλο! Μπορείς να τα ξεχωρίσεις;

Έπειτα μάθε να γράφεις σωστά το αίνιγμα για τον παπαγάλο.

Με πούπουλα χρωματιστά
έχω λέπια στο κορμί μου
και ράμφος που τσιμπάει
Κολυμπάω όλη μέρα
μα δεν ξέρεις τη φωνή μου.
σαν άνθρωπος μιλάει.

Ο παπαγάλος

.....
.....
.....

Το ψάρι

.....
.....
.....

Άσκηση 7

Διάβασε τα στιχάκια και ένωσε τις εικόνες με τη σειρά που τις συναντάς σε αυτό. Ξεκίνα από το πράσινο βελάκι.

Το μικρό το σαλιγκάρι
πήγε βόλτα στο φεγγάρι,
για να βρει ένα μανιτάρι.
Και το κόκκινο το ψάρι
ψάχνοντας για ένα ζάρι
βούτηξε μες στο πιθάρι,
άναψε και το λυχνάρι
κι έγειρε στο μαξιλάρι.

Αντίγραψε τα τρία πρώτα στιχάκια στο τετράδιό σου και μάθε να τα γράφεις σωστά.

Άσκηση 8

Ώρα να φτιάξεις και εσύ στιχάκια με λίγη βοήθεια! Βρες ποια λέξη τελειώνει όπως το όνομα του κάθε παιδιού στις προτάσεις και αντίγραψέ τη στο σωστό κενό.

μουσική **αγορά** **βιβλία** **φασαρία** **Σελήνη**

Βλέπω τη Χαρά που πάει στην ..... .
Η όμορφη Γαλήνη μοιάζει με τη ..... .
Έρχεται και η Ζωή παίζοντας ..... .
Η φίλη μου η Μαρία κάνει ..... .
Κοίτα τη Λουκία που ψάχνει στα ..... .

Άσκηση 9

Για να μάθεις να γράφεις στιχάκια, πρέπει να εξασκηθείς! Βρες ένα όνομα που να τελειώνει όπως η τελευταία λέξη σε κάθε στιχάκι.

.... **που έτρεχε στο δάσος.**

Η Θεώνη **που κρατά ένα μπαλόνι.**

.... **βλέπει από την τζαμαρία.**

.... **είναι δικηγορίνα.**

Άσκηση 10

Φτιάξε τώρα τα δικά σου στιχάκια παίρνοντας ιδέες από τις εικόνες.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα τι είναι οι γλωσσοδέτες και τα αινίγματα.		
Έμαθα να λέω γλωσσοδέτες.		
Έμαθα να φτιάχνω αινίγματα.		
Έμαθα να φτιάχνω στιχάκια.		
Έμαθα να διαβάζω και να γράφω σωστά δύο ή περισσότερα σύμφωνα στη σειρά.		
Έμαθα το ρήμα είμαι.		

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ
ΤΡΙΤΗ 9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2009
5.30 μ.μ.
ΠΡΟΣΟΧΗ!
Φρεσκοβαμμένο
ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Σας εύχομαι υγεία και χαρά.
Γαλήνη

BY AIR MAIL
PAR AVION

Ψάξε, ψάξε!
ΛΕΞΙΚΟ

Άσκηση 1

Διάβασε αυτά που έγραψε η Χαρά στο ημερολόγιό της και σημείωσε στον παρακάτω πίνακα ποιες προτάσεις είναι σωστές και ποιες λάθος.

Πρόσεξε τις λέξεις του κειμένου στη σελίδα 6 **του βιβλίου σου** που είναι γραμμένες με **μπλε** γράμματα! Θα σε βοηθήσουν να απαντήσεις!

	Σωστό	Λάθος
Στη Χωχαρούπα ο ουρανός είναι γκρίζος.		
Τα παιδιά φορούν χρωματιστά καπέλα.		
Τα πάρκα έχουν χαμηλά δέντρα.		
Το χωχαρουπάκι μιλά με δυνατή φωνή.		

Άσκηση 2

Ξαναδιάβασε το ημερολόγιο της Χαράς και ζωγράφισε σε ένα χαρτί το **χωχαρουπάκι**. Για να το κάνεις όπως ακριβώς είναι, διάβασε πολύ προσεκτικά πώς το περιγράφει η Χαρά.

Άσκηση 3

Τα ουσιαστικά μπήκαν σε ένα σακούλι και τα επίθετα μπήκαν σε ένα άλλο. Μπορείς να ενώσεις το κάθε ουσιαστικό με ένα επίθετο; Αν τα ενώσεις σωστά, θα καταλάβεις πώς είναι το σπίτι της γιαγιάς της Γαλήνης.

Μπορείς τώρα να το περιγράψεις;

Το σπίτι της γιαγιάς της Γαλήνης έχει .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 4

Ένωσε το κάθε επίθετο με το **αντίθετό** του και γράψε δίπλα σε καθένα από τα επίθετα ένα ουσιαστικό που να ταιριάζει.

ανοιχτός	καθαρή .....
σκληρός	κλειστός .....
βρόμικη	μπαγιάτικο .....
ολόκληρη	μισή .....
καλός καιρός	κρύο .....
φωτεινό	κακός λύκος
φρέσκο	σκοτεινό .....
ζεστό	μαλακός .....

Άσκηση 5

Μπορείς να ενώσεις τα επίθετα που έχουν περίπου την ίδια σημασία; Έπειτα γράψε δίπλα σε κάθε επίθετο ένα ουσιαστικό που να ταιριάζει.

ήσυχο	παχουλή .....
ωραίος	λαμπρός ήλιος
φωτεινός	ήρεμο .....
χοντρή	όμορφος .....
αληθινή	ίδιος .....
τεράστια	πραγματική .....
όμοιος	πελώρια .....

Άσκηση 6

Σκέψου τι μοιάζει με τι και ένωσέ τα με μια γραμμή.

✤ Τα μάτια της είναι μπλε	σαν το χιόνι.
✤ Τρώει λίγο	σαν την παπαρούνα.
✤ Τα μάγουλά του έγιναν κόκκινα	σαν άσπρα προβατάκια.
✤ Περπατά αργά	σαν τη θάλασσα.
✤ Τα μαλλιά του παππού ήταν κάτασπρα	σαν πουλάκι.
✤ Τα σύννεφα είναι	σαν τη χελώνα.

Συνέχισε με δύο δικά σου παραδείγματα:

✤ .....

✤ .....

Άσκηση 7

Τώρα που ξέρετε να περιγράφετε, να χρησιμοποιείτε επίθετα και παρομοιώσεις, τι θα λέγατε να περιγράψει καθένας από εσάς σε μια λευκή σελίδα **το αγαπημένο του παιχνίδι** και μετά να το ζωγραφίσει;
Με αυτές τις σελίδες μπορείτε να φτιάξετε ένα συλλογικό βιβλίο, στο οποίο να δώσετε έναν τίτλο και να ζωγραφίσετε το εξώφυλλό του.

Άσκηση 8

Οι λέξεις **τον** και **των** έφυγαν από τη θέση τους. Μπορείς να τις ξαναβάλεις εκεί που ήταν;

- Ζητήσαμε χρήματα από ..... ταμία της τάξης μας, για να τα δώσουμε στον έρανο ..... «Γιατρών του κόσμου».
- Η Χαρά έσβησε ..... πίνακα και μετά έγραψε σε αυτόν τα ονόματα ..... δώδεκα μηνών.
- Διαβάσαμε τον μύθο για ..... Ηρακλή και τα χρυσά μήλα ..... Εσπερίδων.
- Στο ενυδρείο είδαμε από κοντά ..... ιππόκαμπο και τα πελώρια σαγόνια ..... καρχαριών.

Άσκηση 9

Μπορείς να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας τις λέξεις της παρένθεσης στη σωστή μορφή; Μην ξεχάσεις να τονίσεις τις λέξεις.

- Τις κρύες νύχτες του ..... **(χειμώνας)** τις περνούσαμε ακούγοντας παραμύθια από τον ..... **(πατέρας)**.
- Ο Οδυσσέας πέρασε από το νησί του ..... **(Κύκλωπας)**.
- Με το πέρασμα των ..... **(αιώνας)** η εξωτερική μορφή της Γης άλλαξε πολύ.
- Θυμάσαι ότι τους ..... **(μήνας)** τους λέμε με δύο τρόπους;
- Η φετινή γιορτή είναι αφιερωμένη στους ..... **(ήρωας)** του Πολυτεχνείου.

Άσκηση 10

Μπορείς να βάλεις τις παρακάτω λέξεις στη σωστή στήλη;

μπλε **άλμπουμ** **γκλίτσα** **αντλία**
μπλούζα **άλμπουρο** **καλντερίμι** **Άγγλος**

Στη λέξη **μπλε** ακούω **μπλ**. Τη γράφω στη στήλη του **μπλ**.

μπλ	**λμπ**	**ντλ**	**λντ**	**γκλ** ή **γγλ**
μπλε				

Κάνε το ίδιο με αυτές τις λέξεις.

πλατεία **ψάλτης** **κόλπος** **άτλαντας** **κλειδί** **βάλτος**
έλκηθρο **τίτλος** **κλουβί** **ελπίδα** **μπαλκόνι** **πέπλο**

πλ	**λπ**	**τλ**	**λτ**

κλ	**λκ**

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να περιγράφω κάτι που είδα ή φαντάστηκα.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα επίθετα και να τα χρησιμοποιώ στην περιγραφή.		
Έμαθα ποιες λέμε αντίθετες και ποιες συνώνυμες λέξεις.		
Έμαθα να διαβάζω και να γράφω σωστά δύο ή περισσότερα σύμφωνα στη σειρά.		
Έμαθα να σχηματίζω επίθετα που δηλώνουν «περισσότερο από».		
Έμαθα να ξεχωρίζω το **τον** από το **των**.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε **-ας**.		

ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι λέει εκεί;

Άσκηση 1

Με τη βοήθεια των ερωτήσεων, γράψε για τις δύο αφίσες που βλέπεις παρακάτω:

Ποιος κάνει την εκδήλωση;

.....

.....

Τι εκδήλωση είναι;

.....

.....

Πού γίνεται;

.....

.....

Πότε;

.....

Ποιος κάνει την εκδήλωση;

.....

.....

Τι εκδήλωση είναι;

.....

.....

Πού γίνεται;

.....

.....

Πότε;

.....

Άσκηση 2

Πάρε μια λευκή κόλλα χαρτί και φτιάξε μια αφίσα με βάση το παρακάτω κείμενο. Αν θέλεις, μπορείς να προσθέσεις ζωγραφιές, για να γίνει ένα ωραίο πόστερ.

Το Σάββατο 29 Απριλίου στις 7 το απόγευμα η χορευτική ομάδα του 5ου δημοτικού σχολείου Ηρακλείου δίνει παράσταση στο δημοτικό θέατρο. Η τιμή του εισιτηρίου είναι 5 ευρώ. Τα χρήματα θα διατεθούν για την αγορά βιβλίων για τη βιβλιοθήκη του σχολείου.

Οι λέξεις **αφίσα** και **πόστερ** είναι συνώνυμες.

Οι λέξεις **επιγραφή, ταμπέλα** και **πινακίδα** είναι συνώνυμες.

Άσκηση 3

Οι πινακίδες σού δίνουν διάφορες πληροφορίες. Ένωσε την κάθε πινακίδα με αυτό που αποφασίζουν να κάνουν η Γαλήνη και ο Λουκάς, μόλις τη διαβάσουν.

ΜΗΝ ΠΑΤΑΤΕ ΤΟ ΓΡΑΣΙΔΙ	Ας κολλήσουμε την αφίσα μας αλλού!
ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΤΟΙΧΟΚΟΛΛΗΣΗ	Ας μην ακουμπήσουμε στον τοίχο!
ΑΣΑΝΣΕΡ ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Ας δούμε το γλυπτό από μακριά!
ΜΗΝ ΑΓΓΙΖΕΤΕ	Ας πάμε από το μονοπάτι!
ΠΡΟΣΟΧΗ ΦΡΕΣΚΟΒΑΜΜΕΝΟΣ	Ας ανεβούμε από τις σκάλες!

Άσκηση 4

Οι αφίσες και οι πινακίδες έχουν όσο γίνεται λιγότερες λέξεις, για να διαβάζονται γρήγορα. Μερικές φορές έχουν μόνο τα **αρχικά γράμματα** των λέξεων.

Πρόσεξε τα αρχικά γράμματα και ένωσε την κάθε πινακίδα με αυτό που σημαίνει. Αν δε γνωρίζεις τι είναι καθένα από αυτά, ρώτησε να μάθεις στην τάξη.

ΟΤΕ

ΔΕΗ

ΕΛΤΑ

Ε.Μ.Υ.

ΣΕ

Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας
Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
Ελληνικά Ταχυδρομεία

Οι λέξεις που σχηματίζονται από τα αρχικά γράμματα λέγονται **ακρωνύμια**.

Μπορούμε να παίξουμε με τα ακρωνύμια στην τάξη! Γράψτε τα ονόματα όλων των παιδιών στον πίνακα. Έπειτα βρείτε και γράψτε δίπλα στο όνομα του κάθε παιδιού το ακρωνύμιό του.

Το δικό μου, αφού με λένε Χαρά Γεωργίου, θα είναι ΧΑ.ΓΕ. Το δικό σου; .....

Άσκηση 5

Παρακάτω θα βρεις δέκα λέξεις. Διάλεξε έναν συμμαθητή σου. Αφήστε τη φαντασία σας ελεύθερη και φτιάξτε με αυτές μια απίθανη ιστορία. **Γράψτε** την ιστορία σε μια λευκή σελίδα και φτιάξτε όλοι μαζί ένα μικρό βιβλίο με εικόνες και εξώφυλλο.

αστροναύτης επιβάτης βιβλιοπώλης ράφτης μαθητής
γκιόνης μανάβης Φλεβάρης φούρναρης τραγουδιστής

Άσκηση 6

Μπορείς να βάλεις στη σωστή μορφή τις λέξεις **ναύτης** και **ράφτης**, συμπληρώνοντας έτσι τα κενά;

Ένας προκομμένος ..... έραψε στολή στον ....., μα του ..... η στολή τού ερχότανε μικρή. Τα καπέλα για τους ..... δεν τα φτιάχνουνε οι .....

Άσκηση 7

Τα γράμματα γλίστρησαν από τη σελίδα του βιβλίου. Βάλε στη θέση του ό,τι νομίζεις πως λείπει και έπειτα συμπλήρωσε τον πίνακα με δύο δικά σου παραδείγματα.

Κύρια αρσενικά ουσιαστικά	Κοινά αρσενικά ουσιαστικά
ο Γρηγόρης	ο μαθητής
..... Βασίλ.....	..... καθηγητ.....
..... Λευτέρ.....	..... μανάβ.....
.....	.....
.....	.....

Να θυμάσαι!
Τα αρσενικά ουσιαστικά
που τελειώνουν σε **-ης** γράφονται
με **ήτα**, όπως ο **ταξιδιώτης**.

Άσκηση 8

Μπορείς να καταλάβεις ποιες λέξεις περιγράφουν οι παρακάτω φράσεις; Για να βοηθηθείς, δίνεται η αρχή της κάθε λέξης.

Μην ξεχάσεις τον
τόνο όπου χρειάζεται.

Δύο όμοια σύμφωνα τα χωρίζουμε, όταν οι λέξεις δε χωρούν ολόκληρες στο τέλος της σειράς. Δες ένα παράδειγμα: **Άν-να**.

- Κρύβουν πολλές φορές τον ήλιο: σ ύ ν ν ε φ α.
- Τα φέρνει ο ταχυδρόμος: γρ _ _ -
  _ _ _ _.
- Μετά το τρία είναι το: τέ _ -
  _ _ _ _.
- Η τόλμη λέγεται αλλιώς και: θ ά _ _ _ _.
- Το όνομα της χώρας μας: Ε _ _ _ _ _.
- Μετά την Παρασκευή είναι το: Σ ά _ -
  _ _ _ _.
- Μας δίνει το μέλι: μ έ _ _ _ _ _.
- Σε αυτή κολυμπούμε το καλοκαίρι: θ ά _ _ _ _ _.
- Από αυτή φτιάχνεις πύργους στην παραλία: ά _ _ _ _.

Μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις.

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες από πινακίδες, από μικρές αγγελίες, από ανακοινώσεις και αφίσες.		
Έμαθα να φτιάχνω και εγώ μικρές αγγελίες και αφίσες.		
Έμαθα τι είναι τα ακρωνύμια.		
Έμαθα το οριστικό άρθρο και τις μορφές που παίρνει.		
Έμαθα λέξεις με όμοια σύμφωνα.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης.		

Τι βιβλίο είναι αυτό;

Άσκηση 1

Άνοιξε **το βιβλίο σου** στη σελίδα 26, δες την αλφαβήτα και σημείωσε σε ποιο σημείο του λεξικού σου νομίζεις πως βρίσκεται η κάθε λέξη.

Ψάξε τη λέξη	ΑΡΧΗ	ΜΕΣΗ	ΤΕΛΟΣ
λυχνάρι		✓	
άγαλμα			
ψάρι			
ετικέτα			

Ψάξε τη λέξη	ΑΡΧΗ	ΜΕΣΗ	ΤΕΛΟΣ
μύλος			
βαλίτσα	✓		
γάτα			
χτένα			

Άσκηση 2

Ξέρεις καλά το λεξικό σου; Σε ποια σελίδα αρχίζουν οι λέξεις από βήτα; από γιώτα; Άνοιξε το λεξικό, σημείωσε τον αριθμό της σελίδας όπου αρχίζει το κάθε γράμμα και αντίγραψε την πρώτη λέξη της σελίδας.

Γράμμα	Αριθμός σελίδας	Πρώτη λέξη
Β		
Ι		
Φ		
Π		

Γράμμα	Αριθμός σελίδας	Πρώτη λέξη
Λ		
Ο		
Α		
Ζ		

Μάθε να γράφεις **σωστά** αυτές τις λέξεις.

Άσκηση 3

Αναζήτησε τρεις λέξεις με έξι γράμματα στο λεξικό σου. Γράψε τες στα αριστερά τετραγωνάκια. Έπειτα βάλε τα γράμματα της κάθε λέξης σε αλφαβητική σειρά.

Σ	Τ	Ρ	Ο	Φ	Η	→	Η	Ο	Ρ	Σ	Τ	Φ
						→						
						→						
						→						

Άσκηση 4

Παρακάτω έγραψα κάτι για σένα.
Για να το διαβάσεις, γράψε κάτω από κάθε αριθμό το σωστό γράμμα. Για παράδειγμα, το δικό μου όνομα γράφεται έτσι:

Β Α Γ Ι Α
2 - 1 - 3 - 9 - 1.

Αν χρειάζεσαι βοήθεια, κοίταξε την αλφαβήτα που ακολουθεί. Να ξεκινήσεις με κεφαλαίο γράμμα και να τελειώσεις με τελεία. Μην ξεχάσεις να τονίσεις τις λέξεις.

1	2	3	4	5	6	7	8
Αα	Ββ	Γγ	Δδ	Εε	Ζζ	Ηη	Θθ

9	10	11	12	13	14	15	16
Ιι	Κκ	Λλ	Μμ	Νν	Ξξ	Οο	Ππ

17	18	19	20	21	22	23	24
Ρρ	Σσς	Ττ	Υυ	Φφ	Χχ	Ψψ	Ωω

15-16-15-9-15-18 ……

2-9-1-6-5-19-1-9 ……

18-10-15-13-19-1-21-19-5-9 ……

Μάθε να γράφεις **σωστά** αυτή τη συμβουλή της Βάγιας.

Άσκηση 5

Γράψε τέσσερα επαγγέλματα που σου αρέσουν. Σε ποια σελίδα του λεξικού σου βρίσκεται το κάθε επάγγελμα;

Θα ήθελα να γίνω: 1. ..... Σελίδα .....

2. ..... Σελίδα .....

3. ..... Σελίδα .....

4. ..... Σελίδα .....

Άσκηση 6

Η Χαρά, ο Λουκάς, ο Αρμπέν και η Γαλήνη φτιάχνουν το δικό τους λεξικό. Για να τους βοηθήσεις, γράψε και εσύ **στο τετράδιό σου** ορισμούς για τις λέξεις:

δάσκαλος, σκύλος,
μολύβι, χαρά, καλοσύνη, γελώ, μικρός.

Άσκηση 7

Ο αφηρημένος τυπογράφος δε θυμάται ποια λέξη ταιριάζει στον κάθε ορισμό. Πώς θα τυπώσει τώρα το λεξικό; Αν τον βοηθήσεις, θα σου χρωστά μεγάλη χάρη!

Ένωσε την κάθε λέξη με τον ορισμό της.

ακριβός	Όταν κάτι δε συμβαίνει ούτε μία φορά.
ψώνια	Πληρώνουμε γι' αυτόν πολλά λεφτά.
σπάζω	Αυτά που αγοράζουμε από τα μαγαζιά.
ποτέ	Ρίχνω κάτω και κάνω κομμάτια.

Άσκηση 8

Βρες ποιο από τα παρακάτω επίθετα ταιριάζει στον κάθε ορισμό και συμπλήρωσε τα κενά όπως στο παράδειγμα.

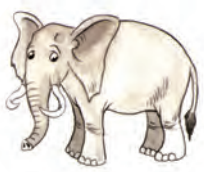
βαρετή **άχρηστα** **αδέσποτο** **ψηλό** **ήσυχος**

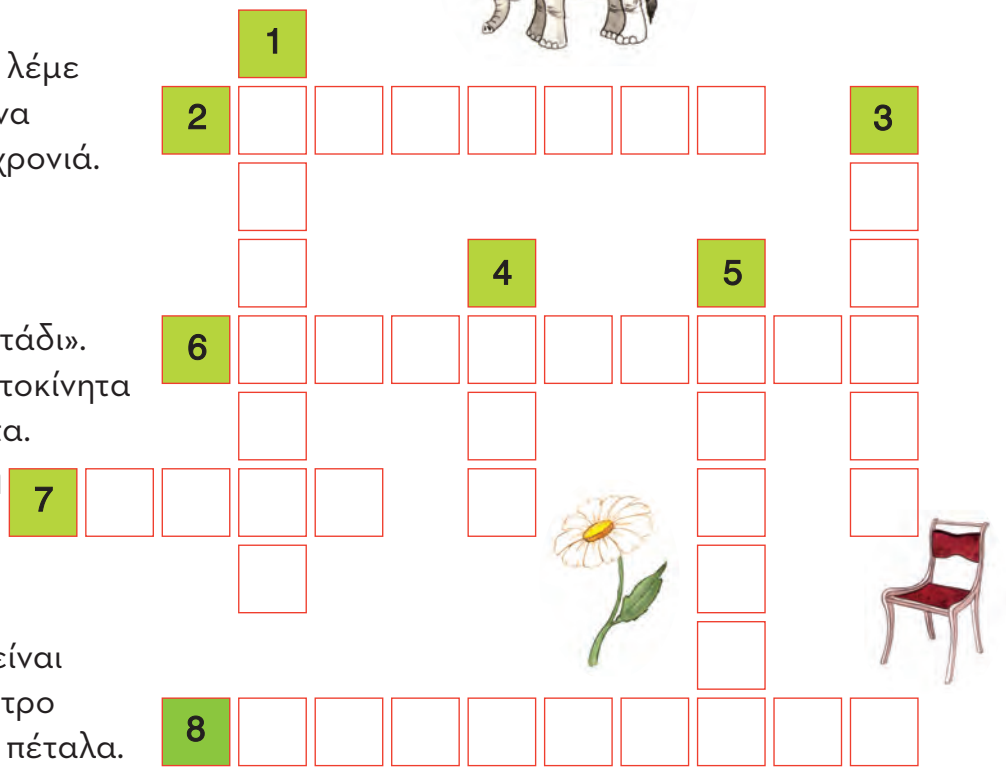
- Αυτό το παιδί έχει **μεγάλο ύψος**. Είναι ένα ..... παιδί.
- Αυτά τα αντικείμενα **δε χρησιμεύουν πουθενά.** Είναι ..... αντικείμενα.
- Αυτό το σκυλί **δεν έχει αφεντικό.** Είναι ένα αδέσποτο σκυλί.
- Αυτός ο άνθρωπος **δεν κάνει φασαρία.** Είναι ένας ..... άνθρωπος.
- Αυτή η ταινία **με κάνει να βαριέμαι.** Είναι μια ..... ταινία.

Άσκηση 9

Τι θα έλεγες να λύσουμε ένα σταυρόλεξο;

1. Πάνω σε αυτή καθόμαστε.
2. Τραγούδια που λέμε τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά.
3. Μέρος με πολλά δέντρα.
4. Το αντίθετο της λέξης «σκοτάδι».
5. Το έχουν τα αυτοκίνητα και τα ποδήλατα.
6. Ζώο με μεγάλη προβοσκίδα.
7. Το στρώνουμε στο πάτωμα.
8. Λουλούδι που είναι κίτρινο στο κέντρο και έχει άσπρα πέταλα.

Άσκηση 10

Ένωσε τα ονόματα στην αριστερή στήλη με τις λέξεις ή φράσεις στα δεξιά που τους ταιριάζουν.

Περικλής

Λούντβιχ βαν Μπετόβεν

Διονύσιος Σολωμός

Καβάλα	μυθικός ήρωας
Αλβανία	πόλη
Αιγαίο	αρχαίος πολιτικός
Όλυμπος	χώρα
Περικλής	μουσικός
Ηρακλής	θάλασσα
Σολωμός	ποιητής
Μπετόβεν	βουνό

Άσκηση 11

Η Χαρά ξαναβλέπει την άσκηση που έκανε στο σχολείο και νομίζει πως κάπου υπάρχει λάθος. Μπορείς να βρεις τα λάθη της Χαράς και να τα σβήσεις;

Ονόματα ζώων	Ονόματα τόπων	Ονόματα ανθρώπων
Βουκεφάλας	Αλεξανδρούπολη	Αριστοφάνης
Αζόρ	Σεφέρης	Θησέας
Ηράκλειο	Γαλλία	Ελύτης
Ντάμπο	Κρήτη	Λαμία

Άσκηση 12

Άνοιξε το λεξικό σου στο γράμμα **γιώτα (Ι, ι)** και αναζήτησε όλα τα κύρια ονόματα. Αντίγραψέ τα στις γραμμές που ακολουθούν.

.....

.....

.....

Άσκηση 13

Μπορείς να υπογραμμίσεις στο παρακάτω κείμενο τα **κύρια ουσιαστικά;**

Στην Κρήτη βασίλευε ο Μίνωας, γιος του Δία και της Ευρώπης. Η γυναίκα του λεγόταν Πασιφάη, και ήταν χαϊδεμένη και απαιτητική, γιατί καταγόταν απ' τον Ήλιο.

Ήθελε το παλάτι όπου θα ζήσει να είναι το πιο όμορφο, το πιο λαμπρό. Όσα σχέδια της έδειχναν δεν της άρεσαν. Ο Μίνωας ανέθεσε τότε σ' έναν αρχιτέκτονα από την Αθήνα, τον ξακουστό Δαίδαλο, να χτίσει το παλάτι της Κνωσού.

Σε μια πλαγιά στην καταπράσινη Κρήτη, άρχισε ο Δαίδαλος να χτίζει το παλάτι. Λαμπρές αίθουσες με χρωματιστά ταβάνια, περιστύλια, εσωτερικές αυλές, σκάλες, διάδρομοι. Οι τοίχοι ζωγραφισμένοι με υπέροχα χρώματα. Στις στέγες, πάνω σε κολόνες, ήταν ζωγραφισμένα χρυσά κέρατα ταύρου, για να τιμήσουνε τον Δία που έφερε, μεταμορφωμένος σε ταύρο, στην Κρήτη την Ευρώπη.

Σοφία Ζαραμπούκα, «Μυθολογία», Τόμος 10, εκδ. Κέδρος

Άσκηση 14

Καθώς η Γαλήνη γύριζε από το σχολείο, έπιασε δυνατή βροχή. Μπήκε νερό στην τσάντα της, βράχηκαν τα τετράδιά της και μουντζουρώθηκαν μερικές λέξεις. Μπορείς να τη βοηθήσεις να ξαναγράψει τις μουντζουρωμένες λέξεις; Μην ξεχάσεις να βάλεις τους τόνους!

Τα παιχνίδια του αδελφ ..... μου τα φυλάμε

σε έναν σάκ ..... που ήταν του παππού μου

του ταχυδρόμ ..... . Οι σάκοι των ταχυδρόμ .....

ήταν μεγάλοι και δερμάτινοι, για να αντέχουν στη

μανία του ανέμ ..... και στις ακτίνες του ήλι .....,

και έτσι τα γράμματα να φτάνουν στους

κατοίκ ..... και των πιο απομακρυσμένων χωριών.

Αλλά και οι ίδιοι οι ταχυδρόμοι βάδιζαν ακούραστα σε ανήφορ ..... και κατήφορ ..... .

Έμπαιναν σε αιλόγυρ ..... και λαχανόκηπ .....,

μοιράζοντας την αλληλογραφία.

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

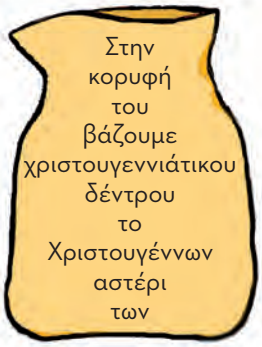
Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα πώς είναι το λεξικό μου.		
Έμαθα να βρίσκω γρήγορα μια λέξη στο λεξικό.		
Έμαθα να ξεχωρίζω στο λεξικό μου τους ορισμούς από τα παραδείγματα.		
Έμαθα να φτιάχνω ορισμούς λέξεων.		
Έμαθα να φτιάχνω το δικό μου λεξικό.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα κύρια από τα κοινά ουσιαστικά.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος .		

Άσκηση 1

Τα σακούλια του Αϊ-Βασίλη είναι γεμάτα λέξεις! Μπορείς να τις βάλεις στη σειρά, για να φτιάξεις προτάσεις που περιγράφουν χριστουγεννιάτικα έθιμα;

Γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου και μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση.

Πρόσεξες τη λέξη **ανταλλάσσουμε**;
Έχει δύο **λ** και δύο **σ**.

Άσκηση 2

Η Γαλήνη θέλει να περιγράψει σε μια φίλη της αυτούς που είδε στη χριστουγεννιάτικη αγορά. Μπορείς να τη βοηθήσεις; Διάλεξε ένα από τα παρακάτω πρόσωπα που συνάντησε η Γαλήνη στην αγορά και περίγραψέ το **στο τετράδιό σου**.

Άσκηση 3

Θέλεις να προσπαθήσεις τώρα να περιγράψεις τον εαυτό σου; Κόλλησε μια φωτογραφία σου.

Τα μαλλιά μου είναι .....

Το δέρμα μου είναι .....

Τα χείλη μου είναι .....

Τα πόδια μου είναι .....

Τα μάτια μου είναι .....

Τα δόντια μου είναι .....

Τα δάχτυλά μου είναι .....

Το σώμα μου είναι .....

Για να σε βοηθήσω, σου δίνω μερικά επίθετα.

μαλλιά	καστανά	κοντά	φουντωτά	κατσαρά
μάτια	γαλανά	καστανά	μεγάλα	πράσινα
δέρμα	ανοιχτό	σκούρο	μελαψό	απαλό
χείλη	λεπτά	χοντρά	σαρκώδη	σκασμένα
δόντια	αστραφτερά	γερά	αραιά	στραβά

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τα μέρη του σώματος και του προσώπου, που είναι γραμμένα με κόκκινο χρώμα, και μάθε να τα γράφεις σωστά.

Άσκηση 4

Ξεχώρισε τις πέντε λέξεις και γράψ' τες με πεζά γράμματα.

ΧΕΡΙΠΟΔΙΔΑΧΤΥΛΟΚΕΦΑΛΙΜΑΛΙΑ

.....

.....

Μην ξεχάσεις τους τόνους.

Άσκηση 5

Θυμάσαι τις εκφράσεις με τις λέξεις **καιρός** και **δρόμος** που συνάντησες στην προηγούμενη ενότητα και έγραψες στο λεξικό σου; Και με τις λέξεις **μάτια**, **στόμα** και **αυτιά** υπάρχουν πολλές εκφράσεις.

Για παράδειγμα, λέμε: «κάνω τα στραβά **μάτια**»,
«δε μου γεμίζει το **μάτι**»,
«στάζει μέλι το **στόμα** του»,
«από το ένα **αυτί** μπαίνει, από το άλλο βγαίνει».

Συγκέντρωσε όσο γίνεται περισσότερες εκφράσεις με τα μέρη του σώματος και γράψ' τες στο λεξικό σου. Σε ποιο σημείο του λεξικού θα τις προσθέσεις;

Άσκηση 6

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και πες από πόσες προτάσεις αποτελείται. Έπειτα βάλε στην αριστερή στήλη του πίνακα όσες λέξεις σού δείχνουν **ποιος κάνει κάτι** και στη δεξιά στήλη όσες λέξεις σού δείχνουν **τι κάνει**. Ακολούθησε το παράδειγμα.

Έξω από το παράθυρο

Ο αέρας φυσά δυνατά. Το χιόνι σκεπάζει την αυλή μας. Τα παγωμένα πουλάκια ψάχνουν για τροφή. Τα παιδιά φτιάχνουν γελαστούς χιονάνθρωπους. Ένα κοριτσάκι κάνει έλκηθρο. Μια γάτα αφήνει τα ίχνη της στο χιόνι. Και εγώ τους κοιτάζω όλους πίσω από το τζάμι.

ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ ΚΑΤΙ;	ΤΙ ΚΑΝΕΙ;
Ο αέρας	φυσά δυνατά.

Άσκηση 7

Γράψε σε μια λευκή σελίδα μια χριστουγεννιάτικη ιστορία με όσο γίνεται περισσότερες από τις παρακάτω λέξεις.

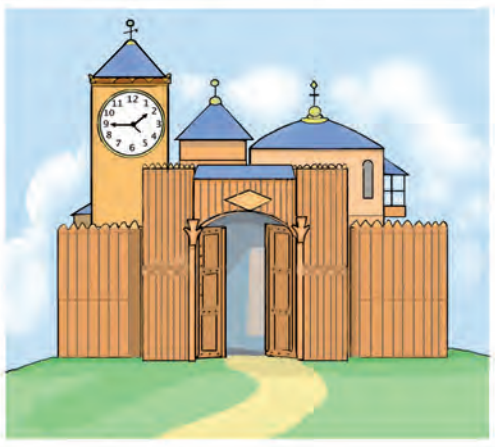
κορφή **κορδέλα** **άγριος** **φρατζόλα**
δρόμος **κάρβουνο** **σπουργίτης** **βροχή**
αρχιμηνιά **έλκηθρο** **χρυσός** **όρθιος**
γιρλάντα **κορμός** **φούρνος**

Έπειτα ζωγράφισε την ιστορία σου.
Στο τέλος μαζέψτε όλες τις ιστορίες και φτιάξτε ένα βιβλίο της τάξης. Διαλέξτε τι θα βάλετε στο εξώφυλλο και γράψτε απέξω τα ονόματά σας.

Άσκηση 8

Βρες για τις υπογραμμισμένες λέξεις τις αντίθετές τους με τα **ξε-**, **α-** και **αν-** και θα μάθεις τι συμβαίνει στην Ανάποδη Χώρα.

Κάθε βράδυ ο <u>πιστός</u> ..... φύλακας της Ανάποδης Χώρας <u>κλειδώνει</u> ..... τη μεγάλη ξύλινη πύλη <u>βιδώνοντας</u> ..... τις πελώριες βίδες της και <u>καρφώνοντάς</u> ..... τη με το σφυρί του.

Έπειτα <u>κουρδίζει</u> ..... το τεράστιο παλιό ρολόι του κάστρου, το οποίο σημαίνει την ώρα, και το <u>κρεμά</u> ..... προσεκτικά. Αφού τελειώσει τις δουλειές του, πέφτει να κοιμηθεί <u>ήσυχος</u> ..... .

Άσκηση 9

Ελάτε να φτιάξουμε μια ομαδική φανταστική ιστορία.

- Χωριστείτε σε τέσσερις ομάδες των 5-6 παιδιών.
- Ο πρώτος παίκτης της κάθε ομάδας γράφει σε ένα χαρτί μια πρόταση με την πρώτη από τις παρακάτω λέξεις και το δίνει στον επόμενο παίκτη.
- Ο δεύτερος παίκτης γράφει και αυτός με τη σειρά του μια πρόταση με τη δεύτερη λέξη και δίνει το χαρτί στον τρίτο παίκτη, κτλ.
- Προσοχή! Οι προτάσεις πρέπει ενωμένες να φτιάχνουν μια ιστορία.
- Κερδίζει η ομάδα που θα τελειώσει πιο γρήγορα την ιστορία της.

Ορίστε οι λέξεις:

καρδιά
γοργόνα
ομορφιά
πυξίδα
χώρα
πεταλούδα
ανηφόρα
θάλασσα
φάλαινα

Άσκηση 10

Μπορείς να βοηθήσεις τη Γαλήνη να συμπληρώσει τα κενά βάζοντας στη σωστή μορφή τις λέξεις **καρδιά**, **ώρα** και **θάλασσα**;

- Αν ακουμπήσω το χέρι στο στήθος μου, ακούω τους χτύπους της ..... μου.
- Ο Λουκάς είναι καλόκαρδος, δηλαδή έχει καλή ..... .
- Όταν τρώμε έξω με τους δικούς μου, παραγγέλνουμε φαγητά της ..... .
- Με τη Χαρά, τον Αρμπέν και τον Λουκά συζητούμε με τις ..... .
- Το αγαπημένο μου βιβλίο είναι «Οι πειρατές των επτά .....».
- Τα κύματα της ..... μπορεί να φτάσουν τα πέντε μέτρα.

Άσκηση 11

Η Γαλήνη δε θυμάται πώς χωρίζονται οι λέξεις, όταν δε χωρούν ολόκληρες στο τέλος της σειράς. Μπορείς να τη βοηθήσεις;
Για να το κάνεις, δες τι απάντησες στις ερωτήσεις της σελίδας 46 **του βιβλίου σου.**

Άννα: Άν-να

μούρα: .....

κήπος: .....

γιαγιά: .....

πιάτο: .....

είπα: .....

άλλος: .....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να περιγράφω ένα πρόσωπο.		
Έμαθα τα μέρη του σώματος και του προσώπου.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα μέρη απλών προτάσεων.		
Έμαθα να φτιάχνω αντίθετες λέξεις με τα ξε- , α- , αν- .		
Έμαθα να χωρίζω μια λέξη στα δύο, όταν δε χωρά ολόκληρη στο τέλος της σειράς.		
Έμαθα να κλίνω τα θηλυκά ουσιαστικά σε -α .		

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

Κωδικός Βιβλίου: 0-10-0031

ISBN Set 978-960-06-2486-1
Τ.Α΄ 978-960-06-2484-7

ΙΤΥΕ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"
ινστιτούτο τεχνολογίας υπολογιστών & εκδόσεων

(01) 000000 0 10 0031 3